Einduitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0714B

(mr. dr. ing. A.J. Verdaas, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus,
prof. mr. dr. Van Wechem, drs. P.M. Mallekoote, mr. E.C. Ruinaard, leden en
mr. P.V. Remmerswaal, secretaris)

Datum uitspraak	2 oktober 2024
Klacht van	De heer [naam 1] en mevrouw [naam 2], hierna gezamenlijk te noemen de consumenten en afzonderlijk te noemen consument I en consument II,
Tegen	Coöperatieve Rabobank U.A., gevestigd te Amsterdam, h.o.d.n. FREO , verder te noemen de kredietverstrekker
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit de Algemene verordening gegevensbescherming en de wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Samenvatting

In een eerdere uitspraak hebben de Geschillencommissie (2022-0005) en aansluitend de Commissie van Beroep (2022-0050) geoordeeld dat de kredietverstrekker op grond van zijn oude acceptatiebeleid een verboden indirect onderscheid maakt op basis van nationaliteit. De consumenten stellen in deze klachtprocedure dat de kredietverstrekker met de verwerking van de persoonsgegevens van consument II op basis van dit discriminatoire acceptatiebeleid in strijd handelt met de AVG. De commissie is van oordeel dat er geen sprake is van verwerking van bijzondere persoonsgegevens, dat er een wettelijke grondslag was voor de verwerking van de persoonsgegevens van de consumenten en dat de kredietverstrekker daarbij een gerechtvaardigd belang had. De verwerking voldoet aan de eisen van de AVG. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) de aan de tussenuitspraak van de commissie van 18 september 2023 ten grondslag liggende processtukken; 2) de aanvullende reactie van de kredietverstrekker en (3) de reactie daarop van de consumenten.

1.2 De commissie heeft in de tussenuitspraak al vastgelegd dat de uitspraak in deze procedure bindend is. Dat betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

1.3 Na de tussenuitspraak is de commissie uitgebreid met de leden mr. dr. S.O.H. Bakkerus en mr. E.C. Ruinaard. Partijen zijn hierover geïnformeerd.

1.4 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak nogmaals mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom verder op grond van de stukken beslist.

2. Het geschil

De tussenuitspraak

2.1 De commissie heeft bij tussenuitspraak met nummer 2023-714A van 18 september 2023 de eindbeslissing aangehouden. De inhoud van de tussenuitspraak moet als hier ingevoegd worden beschouwd.

2.2 De commissie heeft in de tussenuitspraak – kort gezegd – geoordeeld dat alleen de klacht over het oude acceptatiebeleid van de kredietverstrekker behandelbaar is, voor zover die klacht gaat over strijd met de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG). Het betreft de klacht over de verwerking van persoonsgegevens van de consument II, met name de nationaliteit en verblijfsstatus. Over de vraag of het beleid indirect discriminatoir is, hebben de Geschillencommissie en de Commissie van Beroep al een oordeel gegeven, zodat dit klachtonderdeel niet-behandelbaar is. De klachtonderdelen over het nieuwe acceptatiebeleid zijn eveneens niet-behandelbaar, omdat de consumenten geen nieuwe kredietaanvraag bij de kredietverstrekker hebben gedaan.

De verdere procedure

2.3 Na de tussenuitspraak heeft de commissie de kredietverstrekker op diens verzoek in de gelegenheid gesteld een nadere reactie in te dienen. Op verzoek van de kredietverstrekker heeft de commissie aan partijen schriftelijk toegelicht welke vragen bij de commissie leven. De kredietverstrekker heeft een nadere reactie ingediend en de consumenten hebben daarop gereageerd. Partijen hebben geen nieuwe feitelijke informatie aangedragen. Voor de relevante feiten verwijst de commissie dan ook naar de tussenuitspraak van 18 september 2023. De commissie zal hieronder de vordering en het klachtonderdeel dat in de tussen-uitspraak behandelbaar is verklaard nogmaals opnemen en, waar nodig, aanvullen.

De klacht en vordering

2.4 De consumenten vorderen voor zover nog van belang een verklaring voor recht dat de gegevensverwerking van de nationaliteit en de verblijfsstatus en/of het verblijfsdocument van consument II in strijd is met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna: AVG) en dat de kredietverstrekker daarmee onrechtmatig jegens de consumenten heeft gehandeld. Verder vorderen de consumenten dat de kredietverstrekker excuses maakt voor de schending van de AVG, dat de kredietverstrekker een melding van zijn onrechtmatig handelen doet bij de Autoriteit Persoonsgegevens (hierna: AP). Ter onderbouwing van hun vorderingen voeren de consumenten de volgende argumenten aan.

2.5 De kredietverstrekker heeft de AVG geschonden omdat hij de nationaliteit, de verblijfsstatus en het verblijfsdocument van consument II op een onrechtmatige, discriminerende en onbehoorlijke wijze heeft verwerkt.

Het oude acceptatiebeleid van de kredietverstrekker is om het inkomen van personen met een verblijfsvergunning type I niet mee te nemen bij een kredietaanvraag. Deze verblijfsvergunningen worden alleen aan buitenlanders verstrekt. De kredietverstrekker gebruikt nationaliteit en verblijfsstatus als selectiecriterium om te bepalen of iemand voldoet aan het acceptatiebeleid. In dit geval heeft de kredietverstrekker de nationaliteit en verblijfsstatus van consument II gebruikt om daaruit haar ras of etniciteit af te leiden. Daarom is sprake van bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG. De consumenten verwijzen in dat kader ook naar de website van de belastingdienst, waar nationaliteit als bijzonder persoonsgegeven is vermeld.[1] Voor de wijze waarop de kredietverstrekker deze bijzondere persoonsgegevens heeft verwerkt bestaat geen grondslag. Zoals de geschillencommissie eerder heeft geoordeeld is het oude acceptatiebeleid discriminatoir.[2] Het oude discriminatoire acceptatiebeleid is dan automatisch in strijd met de AVG. Er is geen enkele wettelijke grond die maakt dat het noodzakelijk is om iemand te discrimineren. Elke verwerking die discriminatie faciliteert of meebrengt is onrechtmatig. Dat is logischerwijs onrechtmatig en onbehoorlijk.

Het verweer

2.6 De kredietverstrekker voert verweer tegen de stellingen van de consumenten. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De verdere beoordeling

Waar draait het om?

3.1 De vraag die aan de commissie voorligt is of de kredietverstrekker in strijd met de AVG heeft gehandeld door de nationaliteit, de verblijfsstatus en het verblijfsdocument van consument II te verwerken. De commissie komt tot de conclusie dat dat niet het geval is en licht dat hieronder toe.

Gewone of bijzondere persoonsgegevens?

3.2 Het raadplegen en/of opslaan van een document aan de hand waarvan de identiteit van een natuurlijk persoon kan worden geverifieerd, zoals een paspoort of verblijfsdocument is een verwerking van persoonsgegevens in de zin van de AVG. Het verwerken van 'gewone' persoonsgegevens is alleen toegestaan als de verwerking voldoet aan de eisen van artikel 5 AVG en is gebaseerd op een van de in artikel 6 lid 1 AVG genoemde grondslagen. Naast gewone persoonsgegevens onderscheidt de AVG ook 'bijzondere' persoonsgegevens.[3] Bijzondere persoonsgegevens zijn bijvoorbeeld persoonsgegevens waaruit iemands ras of etnische afkomst blijkt.

[1] Zie https://fsvportaal.belastingdienst.nl/nieuws/bijzondere-persoonsgegevens-en-de-fsv/
[2] Geschillencommissie Kifid, nr. 2022-0005, te vinden op www.kifid.nl.
[3] Artikel 9 lid 1 AVG.

Het verwerken van bijzondere persoonsgegevens is in beginsel verboden, tenzij is voldaan aan een uitzondering genoemd in artikel 9 lid 2 AVG.

3.3 De consumenten stellen dat de nationaliteit en verblijfsstatus van consument II bijzondere persoonsgegevens zijn, omdat uit deze gegevens haar ras of etnische afkomst blijkt. De commissie gaat daar niet in mee en licht dit hierna toe.

3.4 De gegevens nationaliteit en verblijfsstatus zijn niet genoemd in artikel 9 lid 1 AVG als bijzondere persoonsgegevens. Toch kunnen die gegevens als bijzondere persoonsgegevens worden aangemerkt als uit die gegevens – tezamen met andere gegevens – (indirect) de gevoelige kenmerken blijken die zijn genoemd in artikel 9 lid 1 AVG, zoals ras of etnische afkomst. Ook kan de context van de verwerking ertoe leiden dat nationaliteit op zichzelf kan worden aangemerkt als een bijzonder persoonsgegeven als de verwerking ten doel heeft om onderscheid te maken naar ras of etnische afkomst.[4] In dit geval is het de commissie niet gebleken dat uit de nationaliteit en verblijfsstatus het ras of de etnische afkomst van consument II blijkt. Dat nationaliteit op de website van de belastingdienst is genoemd als bijzonder persoonsgegeven is op zichzelf onvoldoende om tot de conclusie te komen dat de nationaliteit in dit geval een bijzonder persoonsgegeven is. De consumenten hebben niet onderbouwd op welke wijze de bank de nationaliteit en verblijfsstatus al dan niet tezamen met andere gegevens in verband heeft gebracht met het ras of de etnische afkomst van consument II. Ook is geen sprake van een verwerking die ten doel heeft om onderscheid te maken naar ras of etnische afkomst. Dat reeds is geoordeeld dat de kredietverstrekker met het oude acceptatiebeleid een verboden indirect onderscheid maakte, maakt dat niet anders. Dat betekent immers niet dat het doel van de verwerking ook was om onderscheid te maken naar ras of etniciteit. Bovendien ging het om een verboden indirect onderscheid op basis van nationaliteit en niet op basis van ras of etniciteit.

3.5 Voor de verdere beoordeling van het geschil gaat de commissie er daarom van uit dat sprake is van een verwerking van gewone persoonsgegevens.

Was de verwerking van persoonsgegevens in strijd met de artikelen 5 en 6 AVG?

3.6 De commissie zal vervolgens beoordelen of de kredietverstrekker met de verwerking van de nationaliteit, de verblijfsstatus en het verblijfsdocument van consument II voldoet aan de vereisten van de artikelen 5 en 6 AVG. Volgens artikel 5 lid 1 AVG moeten persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is en voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld.

[4] Het rapport 'Belastingdienst/Toeslagen De verwerking van de nationaliteit van aanvragers van kinderopvangtoeslag', p. 35. Te raadplegen via: https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/uploads/imported/onderzoek_belastingdienst_kinderopvangtoeslag.pdf.

Artikel 6 AVG bepaalt dat de verwerking van persoonsgegevens alleen rechtmatig is indien is voldaan aan ten minste een van de in dat artikel genoemde grondslagen.

3.7 De kredietverstrekker stelt dat hij de persoonsgegevens van de consumenten heeft verwerkt om hun identiteit vast te stellen en te verifiëren. Die verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: de Wwft) (artikel 6 lid 1 onder c AVG). Verder stelt de kredietverstrekker dat hij een gerechtvaardigd belang heeft bij de verwerking van de verblijfsstatus om te voldoen aan zijn verplichting om geen onverantwoorde kredieten te verstrekken (artikel 6 lid 1 onder f AVG). De kredietverstrekker heeft in dat verband, voor zover hier relevant, in zijn privacystatement opgenomen dat hij direct of indirect identificerende gegevens verwerkt, zoals naam, adres, telefoonnummer, e-mailadres en gegevens die op het identiteitsbewijs staan. Deze gegevens worden verwerkt met als doeleinde om de identiteit van een betrokkene te kunnen vaststellen en om te beoordelen of de kredietverstrekker een lening aan de betrokkene kan verstrekken. Voor beide doeleinden wordt in het privacystatement ook verwezen naar wettelijke verplichtingen.

3.8 De commissie overweegt dat de kredietverstrekker op grond van de Wwft verplicht is de identiteit van zijn klanten vast te stellen en te verifiëren aan de hand van documenten, gegevens of inlichtingen uit betrouwbare en onafhankelijke bron. Dit volgt uit artikel 3 lid 2 onder a en artikel 11 lid 1 Wwft. In artikel 4 lid 1 Uitvoeringsregeling Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme is opgenomen welke documenten volstaan. Daarin is onder meer genoemd een geldig paspoort, een geldige Nederlandse identiteitskaart en een vreemdelingendocument, afgegeven op grond van de Vreemdelingenwet 2000. In dit geval heeft consument II zich geïdentificeerd door een verblijfsdocument (dit is een vreemdelingendocument) te tonen. In artikel 33 lid 2 onder a Wwft is daarnaast de mogelijkheid voor de kredietverstrekker opgenomen om een afschrift vast te leggen van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden.

3.9 Anders dan de kredietverstrekker stelt is niet in artikel 18 van de vierde anti-witwasrichtlijn[5], dit is de regelgeving waar de Wwft op is gebaseerd, opgenomen dat nationaliteit nodig is om een natuurlijk persoon te kunnen identificeren. Ook de verblijfsstatus is niet expliciet genoemd in de Wwft. Dat neemt echter niet weg dat de Wwft blijkens het bovenstaande een grondslag biedt voor het opvragen van een identiteitsdocument om de consumenten te identificeren en hun identiteit te verifiëren en om een (onbewerkt) kopie vast te leggen van het identiteitsdocument dat is gebruikt.[6] Hoewel nationaliteit niet is opgenomen in artikel 33 lid 2 onder a Wwft, omvat deze grondslag ook de verwerking van de nationaliteit, omdat dat gegeven blijkt uit het identiteitsdocument dat moet worden vastgelegd.

[5] Richtlijn (EU) 2015/849. Ook wel de vierde anti-witwasrichtlijn genoemd.
[6] Commissie van Beroep 2023-0004.

Consument II heeft, ter verificatie van haar identiteit, aan de kredietverstrekker een verblijfsdocument overgelegd. Omdat uit een verblijfsdocument de verblijfsstatus blijkt, mocht de kredietverstrekker dat persoonsgegeven van consument II verwerken om te voldoen aan de Wwft.

3.10 De kredietverstrekker stelt dat hij de verblijfsstatus ook gebruikt om erop toe te zien dat zij geen onverantwoord krediet verstrekt en om zijn bedrijfsrisico te beperken. De verblijfs-status van een aspirant-kredietnemer is relevant omdat een consument die tijdelijk in Nederland mag verblijven mogelijk het land zal moeten verlaten en dat daardoor de terugbetaling van een krediet onder druk kan komen te staan. De kredietverstrekker stelt er daarom een gerechtvaardigd belang bij te hebben de verblijfsstatus te verwerken voor het beoordelen van de kredietaanvraag.

3.11 Voor een geslaagd beroep op artikel 6 lid 1 onder f AVG moet zijn voldaan aan drie voorwaarden: 1) er is daadwerkelijk een gerechtvaardigd belang; 2) de verwerking is noodzakelijk om dit belang te behartigen en 3) het belang dat gediend is met de verwerking weegt zwaarder dan het belang van de betrokkene (in dit geval consument II). Gelet op de toelichting van de kredietverstrekker is naar het oordeel van de commissie sprake van een gerechtvaardigd belang om de verblijfsstatus van consument II te verwerken. Voor zowel de consumenten als de kredietverstrekker zelf is het immers van belang dat het krediet kan worden terugbetaald. Daarbij weegt ook mee dat de kredietverstrekker op grond van artikel 4:34 Wet op het financieel toezicht verplicht is geen onverantwoorde kredieten te verstrekken. Om dat belang te behartigen is het noodzakelijk om de verblijfsstatus mee te nemen in de beoordeling van de kredietaanvraag. De commissie ziet geen andere, minder ingrijpende methode om kennis te kunnen nemen van de verblijfsstatus van consument II. Wat de belangenafweging betreft overweegt de commissie dat het belang om de verblijfsstatus te kunnen betrekken in de beoordeling van de kredietaanvraag dusdanig zwaarwegend is, dat het belang van de consument II om de verblijfsstatus niet met de kredietverstrekker te delen daarvoor moet wijken. Voor dat oordeel is van belang dat sprake is van een wettelijke verplichting voor de kredietverstrekker om geen onverantwoord krediet te verstrekken en dat dit ook in het belang van de consumenten is.

3.12 Gelet op de voorgaande overwegingen is voldaan aan de vereisten van artikel 6 AVG. Dat in de uitspraak van de Commissie van Beroep met nummer 2022-0050 is geoordeeld dat de kredietverstrekker zich met zijn oude acceptatiebeleid schuldig maakte aan verboden indirecte discriminatie, maakt dat niet anders. Bij de beoordeling van de rechtmatigheid van de verwerking op grond van de AVG gaat het om het doel waarmee de persoonsgegevens zijn verwerkt. Het verwerkingsdoel was niet om indirect te discrimineren, maar om de identiteit van de consumenten vast te stellen. Omdat hiervoor een wettelijke grondslag en een gerechtvaardigd belang is in de zin van artikel 6 lid 1 onder c en f AVG is de conclusie dat de verwerking van de gegevens van consument II rechtmatig is. Dat de verwerking van de persoonsgegevens van de consument II desondanks onbehoorlijk is, is door de consumenten onvoldoende onderbouwd.

3.13 Wat het in artikel 5 AVG genoemde vereiste van transparantie betreft heeft de kredietverstrekker aangevoerd de consumenten te hebben gewezen op zijn privacystatement. De consumenten hebben onvoldoende onderbouwd dat de kredietverstrekker daarmee heeft gehandeld in strijd met het transparantievereiste.

3.14 Gelet op het voorgaande is de klacht ten aanzien van de verwerking van de nationaliteit, de verblijfsstatus en/of het verblijfsdocument van consument II ongegrond, zodat het verzoek om een verklaring voor recht wordt afgewezen. Omdat de klacht ten aanzien van de verwerking ongegrond is, is er geen grond voor toewijzing van de gevorderde excuses van de kredietverstrekker, noch voor toewijzing van de gevorderde melding door de kredietverstrekker bij de AP. Die vorderingen zullen worden afgewezen.

Vordering tot schadevergoeding wegens overschrijding redelijke termijn voor uitspraak

3.15 De consumenten vorderen een vergoeding wegens het overschrijden van de redelijke termijn waarbinnen de commissie uitspraak moet doen.

3.16 Volgens de ADR-richtlijn[7] dient de Geschillencommissie Kifid als ADR-instantie uitspraak te doen binnen 90 kalenderdagen nadat het dossier compleet is. Het dossier is compleet als alle informatie aanwezig is die nodig is om uitspraak te doen. Daaronder valt het moment waarop de commissie zich beraadt over het dossier. De commissie heeft op 18 juli 2024 beraad gehouden over het dossier. Vanaf dat moment begint de termijn van 90 kalenderdagen te lopen. De datum van deze uitspraak valt binnen die termijn. Er is dus geen sprake van overschrijding van de redelijke termijn. Deze vordering zal dan ook worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

[7] Richtlijn 2012/11/EU. Ook wel de ADR-richtlijn genoemd.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit de Algemene verordening gegevensbescherming en de wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Algemene verordening gegevensbescherming

Artikel 5

Beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens

1. Persoonsgegevens moeten:

a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is („rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie");

b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd („doelbinding");

c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking");

Artikel 6

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

(...)

Artikel 9

Verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens

1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

a) de betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;

b) de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht, voor zover zulks is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht of bij een collectieve overeenkomst op grond van lidstatelijk recht die passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt;

c) de verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;

d) de verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt;

e) de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of wanneer gerechten handelen in het kader van hun rechtsbevoegdheid;

g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene;

h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnosen, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;

i) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid of het waarborgen van hoge normen inzake kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg en van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, met name van het beroepsgeheim;

j) de verwerking is noodzakelijk met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden overeenkomstig artikel 89, lid 1, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkene.

(...)

Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme

Artikel 3 lid 1 en 2

1 *Een instelling verricht ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme cliëntenonderzoek.*

2 *Het cliëntenonderzoek stelt de instelling in staat om:*

a. de cliënt te identificeren en diens identiteit te verifiëren;

b. de uiteindelijk belanghebbende van de cliënt te identificeren en redelijke maatregelen te nemen om zijn identiteit te verifiëren, indien de cliënt een rechtspersoon is, redelijke maatregelen te nemen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt, en indien de uiteindelijk belanghebbende lid is van het hoger leidinggevend personeel, noodzakelijke redelijke maatregelen te nemen om de identiteit te verifiëren van de natuurlijke persoon die lid is van het hoger leidinggevend personeel, waarbij de genomen maatregelen en de ondervonden moeilijkheden tijdens het verificatieproces worden vastgelegd;

c. het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vast te stellen;

d. een voortdurende controle op de zakelijke relatie en de tijdens de duur van deze relatie verrichte transacties uit te oefenen, teneinde te verzekeren dat deze overeenkomen met de kennis die de instelling heeft van de cliënt en diens risicoprofiel, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen die bij de zakelijke relatie of de transactie gebruikt worden;

e. vast te stellen of de natuurlijke persoon die de cliënt vertegenwoordigt daartoe bevoegd is en in voorkomend geval de natuurlijke persoon te identificeren en diens identiteit te verifiëren;

f. redelijke maatregelen te nemen om te verifiëren of de cliënt ten behoeve van zichzelf optreedt dan wel ten behoeve van een derde.

Artikel 33

1 *Een instelling die op grond van deze wet cliëntenonderzoek heeft verricht, of bij wie een cliënt is geïntroduceerd conform de procedure van artikel 5, legt op opvraagbare wijze de documenten en gegevens vast die zijn gebruikt voor de naleving van het bepaalde in artikel 3, tweede tot en met vierde lid, artikel 3a, eerste lid, artikel 6, eerste en tweede lid, artikel 7, tweede lid, en artikel 8, derde tot en met zesde en achtste lid. 2*

Onder de documenten en gegevens, bedoeld in het eerste lid, zijn ten minste begrepen:

a. van natuurlijke personen, niet zijnde uiteindelijk belanghebbenden als bedoeld in artikel 1, eerste lid:

1°. de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, het adres en de woonplaats, dan wel de plaats van vestiging van de cliënt alsmede van degene die namens die natuurlijke persoon optreedt, of een afschrift van het document dat een persoonidentificerend nummer bevat en aan de hand waarvan de verificatie van de identiteit heeft plaatsgevonden;

2°. de aard, het nummer en de datum en plaats van uitgifte van het document met behulp waarvan de identiteit is geverifieerd;